ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI ZA 2022 ROK GMINA OPATÓWEK

Opracował: Krzysztof Szychta

Kwiecień 2023 roku

I. Wstęp

1.1 Cel analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Opatówek, sporządzony w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analiza przygotowana w oparciu o art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 2519), gdzie określony został zakres analizy.

II. Źródła powstawania odpadów komunalnych

Odpady komunalne na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach - rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane:

a)z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz

b)ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych

Odpady komunalne to także odpady powstałe na terenach nieruchomości niezamieszkałych, takich jak obiekty użyteczności publicznej np. odpady z koszy ulicznych, odpady z placów targowych, parków, cmentarzy, placów zabaw etc.

III. Usługi związane z gospodarowaniem odpadami na terenie gminy Opatówek

3.1. Odbiorem i wyposażeniem nieruchomości w pojemniki i worki do odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w 2022 roku zajmowała się Firma Usługowo Handlowa "Jartex" Szczepan Jarantowski.

3.2. Sposoby gromadzenia odpadów komunalnych na terenie gminy.

Zbieranie odpadów w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Na terenie gminy Opatówek była i jest prowadzona selektywna zbiórka w podziale na poszczególne frakcje:

- szkło - zbiórka szkła opakowaniowego prowadzona jest w pojemnikach koloru zielonego,
- tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe - zbiórka prowadzona jest we workach koloru żółtego),
- papier i tekturę zbiórka prowadzona jest workach koloru niebieskiego,
- odpady biodegradowalne zbiórka prowadzona jest w pojemnikach koloru brązowego,
- popiół w okresie grzewczym - od 1 października do 31 maja - dobrowolna zbiórka w pojemnikach zapewnionym przez właściciela nieruchomości,

Funkcjonuje, również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na który można dostarczać odpady komunalne z gospodarstw domowych:

1) opakowania z papieru i tektury oraz papier i tektura,

2) metale,
3) tworzywa sztuczne,
4) opakowania szklane oraz szkło,
5) opakowania wielomateriałowe,
6) bioodpady,
7) zużyta baterie i akumulatory,
8) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
9) odpady niebezpieczne,
10) przeterminowane leki i chemikalia,
11) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
12) zużyte opony od pojazdów do 3,5 tony,
13) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
14) odpady budowlane i rozbiórkowe;
15) popiół i żużel z palenisk domowych.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych w 2022r.

Nieruchomości jednorodzinne:

- Odbiór odpadów selektywnie zebranych takich jak: papier, szkło, plastik i opakowania wielomateriałowe z zabudowy jednorodzinnej - raz w miesiącu,
- odbiór odpadów biodegradowalnych, 2 razy w miesiącu w okresie od kwietnia do października i raz w miesiącu w okresie od listopada do marca,
- odbiór odpadów selektywnie zebranych - raz w miesiącu,
- odbiór niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych - raz na dwa tygodnie,

Nieruchomości wielorodzinne:

- odbiór niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych - raz na tydzień,
- odbiór odpadów biodegradowalnych - raz na tydzień,
- odbiór odpadów selektywnie zebranych - raz na miesiąc lub na zgłoszenie w przypadku przepełnienia,

Odpady takie jak przeterminowane leki można oddawać w aptekach, które gmina wyposażyła w specjalne pojemniki do gromadzenia tego typu odpadów.

Lokalizacje aptek, gdzie można pozostawić przeterminowane leki:

- Opatówek, ul. Kościelna 1,
- Opatówek, Plac Wolności 2,
- Opatówek, ul. Łódzka 1.

3.3.Miejsca zagospodarowania odpadów komunalnych

Wszystkie odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych przekazywane były do **ZUOK Orli Staw**, Orli Staw 2, 62-834 Ceków.

IV. Rejestr działalności regulowanej prowadzony przez Burmistrza Gminy Opatówek

Firmy które uzyskały wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Opatówek to:

- F.U.H. JARTEX Szczepan Jarantowski ul. Zakopiańska 12; 62-800 Kalisz;
- Zakład Wielobranżowy Marek Buchnajzer Tymianek 20; 62-840 Koźminek;
- Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta "EKO" Sp. z o.o. ul. Łódzka 19; 62-800 Kalisz;
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka Akcyjna w Kaliszu ul. Bażancia 1A 62-800 Kalisz.8;

IV. Wysokość opłat oraz terminy uiszczania opłat

Obowiązujące stawki opłaty to 30,00 zł za osobę na miesiąc oraz w przypadku braku segregacji stawka podwyższona wynosiła 120,00 zł na miesiąc za osobę.

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Miejska Gminy Opatówek podjęła decyzję o zwolnieniu właścicieli nieruchomości w opłacie z tytułu posiadania kompostownika. Zwolnienie wynosi 1,50 zł od osoby na miesiąc.

Terminy opłat:

- do 28 lutego za I kwartał,
- do 31 maja za II kwartał,
- do 31 sierpnia za III kwartał,
- do 30 listopada za IV kwartał.

Od 1 kwietnia 2022 r. istnieje możliwość zgodnie z postanowieniem uchwały nr 294/2022 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 4 marca 2022 r., w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, **skorzystania z ulgi w opłacie za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w wysokości 2,00 zł na miesiąc** od każdego mieszkańca posiadającego Kartę Dużej Rodziny

V. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Na terenie Gminy Opatówek nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych, dlatego Gmina Opatówek od 1998 roku jest członkiem Związku Komunalnego Gmin "Czyste Miasto, Czysta Gmina". "Celem działania Związku jest opracowanie i realizacja programu polegającego na kompleksowym i zgodnym z wymogami Unii Europejskiej rozwiązaniu problemu gospodarki odpadami komunalnymi w rejonie działania Związku. Kluczowym punktem programu jest stworzenie silnego centrum gospodarki odpadami poprzez budowę Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „ORLI STAW" Orli Staw 2, gm. Ceków Kolonia. Zakład jest zlokalizowany na otoczonym lasami obszarze około 22 hektarów terenu.

Inwestorem, właścicielem terenu oraz użytkownikiem jest Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” [1].

W lipcu 2020r. ruszyła **Modernizacja ZUOK Orli Staw jako Regionalnego Centrum Recyklingu -** podstawowym celem przedmiotowej inwestycji pod nazwą „Modernizacja ZUOK Orli Staw jako Regionalnego Centrum Recyklingu” jest ochrona środowiska naturalnego poprzez ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko gospodarki odpadami, zwiększenie efektywności systemu zagospodarowania odpadów komunalnych, wypełnienie zobowiązań w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych oraz poprawa środowiskowych warunków życia mieszkańców. Celem bezpośrednim projektu jest stworzenie infrastruktury pozwalającej na gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodne z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, przyczyniającej do wypełnienia krajowych i unijnych wymagań w zakresie gospodarki odpadami. W najbliższych latach w wyniku przyjętych kierunków działań w gospodarce odpadami przewiduje się wzrost strumienia odpadów zbieranych selektywnie i spadek strumienia zmieszanych odpadów komunalnych. Biorąc pod uwagę powyższe oraz przewidywany wzrost całkowitego strumienia odpadów komunalnych należy spodziewać się znacznego zapotrzebowania na infrastrukturę do przetwarzania odpadów komunalnych zbieranych selektywnie, stąd staje się zasadnym uzupełnienie i modernizacja technologii przetwarzania odpadów komunalnych zbieranych selektywnie w ZUOK o odpowiednią infrastrukturę – instalację sortowania odpadów zbieranych selektywnie. Rozp. Ministra Środowiska wprowadza obowiązek selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów. W świetle obowiązujących wymagań prawnych niezbędne jest uzupełnienie technologii przetwarzania odpadów komunalnych w ZUOK Orli Staw o technologię efektywnego przetwarzania strumienia bioodpadów zbieranych selektywnie – instalację fermentacji[2]

VI. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W związku z dużym zainteresowaniem Punktem Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który zlokalizowany jest w Opatówku przy ulicy Parkowej nr dz. 719/1, obok oczyszczalni ścieków należy rozważyć rozbudowę Punkty, aby w przyszłości była możliwość postawienia kolejnych kontenerów i rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów.

VII. Prawo miejscowe

1. Uchwała Nr 120/19 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie: sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz sposobu świadczenia usług przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Opatówek.
2. Uchwała Nr 146/20 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz sposobu świadczenia usług przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Opatówek.

[1] www.orlistaw.pl
[2] https://mapadotacji.gov.pl/projekty/786605/

3. Uchwała Nr 162/20 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz sposobu świadczenia usług przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Opatówek.
4. Uchwała Nr 121/19 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie: terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
5. Uchwała Nr 119/19 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie: zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.
6. Uchwała Nr 122/19 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 5 grudnia 2019r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunków i trybu jej składania.
7. Uchwała Nr 117/19 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie: uchwalenia Regulaminu utrzymania porządku i czystości na terenie Gminy Opatówek
8. Uchwała Nr 145/20 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania porządku i czystości na terenie Gminy Opatówek.
9. Uchwała Nr 118/19 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie: wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy.
10. Uchwała nr 199/21 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 26 stycznia 2021 roku w sprawie zmiany uchwały Nr 162/20 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz sposobu świadczenia usług przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Opatówek.

VIII. Analiza finansowa systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy Opatówek za 2022 rok

Ilość nieruchomości i mieszkańców objętych systemem na terenie gminy w 2022 roku.

Łączna liczba nieruchomości objętych systemem gospodarki odpadami wyniosła: 2886.

Systemem objęto: 9372 osób.

Wymiar opłaty za 2022r.

- wymiar opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych za 2022 rok wynosił 3 126 549,50 zł

Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w 2022 roku łącznie wyniosły: 3 295 850,25 zł w tym:

Zgodnie z ustawą system co do zasady powinien się samobilansować, czyli wszystkie koszty związane z gospodarowaniem winny być pokrywane z opłat uiszczanych przez mieszkańców Gminy Opatówek.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywa koszty

funkcjonowania systemu, które obejmują:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych; w naszym przypadku jest to przygotowanie i uzyskanie niezbędnych pozwoleń związanych z inwestycją,
- obsługi administracyjnej systemu;
- edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

IX. Ilość zebranych odpadów komunalnych w 2022 r. i osiągnięte poziomy przez Gminę Opatówek.

kod odpadu wraz z nazwą odpadu	ilość zebranych odpadów w [Mg]
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	90,8640
15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	6,6620
15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	284,9034
15 01 07 Opakowania ze szkła	299,9640
20 01 08 Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	91,9260
20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,2220
20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	7,2800
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	844,2310
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2566,5282
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	19,7200
20 03 99 Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	7,3200

tab. nr 1

Odpady zebrane na PSZOK i dostarczone do ZUOK "Orli Staw", wg kodu odpadu

15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	0,0400
15 01 07 Opakowania ze szkła	0,7600
16 01 03 Zużyte opony	15,9800
17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	26,4400
17 01 02 Gruz ceglany	2,8200
17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	30,7800

17 02 01 Drewno	20,4200
17 02 03 Tworzywa sztuczne	28,4600
20 01 01 Papier i tektura	10,4600
20 01 02 Szkło	5,0800
20 01 21* Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0530
20 01 26* Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	0,2000
20 01 27* Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,4000
20 01 28 Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	2,9000
20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0850
20 01 34 Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,0320
20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki5)	6,3800
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,8200
20 01 39 Tworzywa sztuczne	36,9800
20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	7,2800
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	54,2200
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	76,5600

tab. nr 2

Informacja o odpadach budowlanych i rozbiórkowych

Kod odpadu wraz z nazwą odpadu	ilość zebranych odpadów w [Mg]
17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	26,44
17 01 02 Gruz ceglany	2,82
17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	30,78
17 02 01 Drewno	20,42
17 02 03 Tworzywa sztuczne	28,46

tab. nr 3

1) Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych [%]:**46,88**

2) Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [%] **15,34**
3) . Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych [%] **57,65**
4) Informacja o udziale przekazanych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w stosunku do odebranych i zebranych odpadów [%] **14,09**

X. Podsumowanie

W systemie gospodarowania odpadami komunalnymi gmina pełni funkcję centralną – koordynującą. Obowiązkiem właścicieli nieruchomości jest ponoszenie na rzecz gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Gmina z kolei w ramach zebranej daniny publicznej zobligowana jest do wykonywania zadań zorganizowania, wdrożenia i realizowania odpowiedniej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy.

Gmina Opatówek zrealizowała wszystkie nałożone zadania przez ustawodawcę, tj.:

1) zapewniła budowę, utrzymanie i eksploatację instalacji komunalnej do przetwarzania odpadów komunalnych,
2) objęła wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi,
3) nadzorowała gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotowi odbierającemu odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
4) wprowadziła selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, obejmującą co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła, opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,

Należy zauważyć, że wzrasta ogólna ilość odpadów komunalnych w szczególnie selektywnie zbieranych co świadczy w tym przypadku m.in. o poprawie stanu selektywnej zbiórki „u źródła” oraz skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej towarzyszącej zmianie systemu. Również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych odgrywa kluczową rolę, na który przywożone są duże ilości selektywnie zebranych odpadów. Rok do roku ilość dostarczonych odpadów do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów podwaja się.

Należy spodziewać się dalszego wzrostu masy odpadów komunalnych, co wymagało będzie bieżącego dostosowywania działań logistycznych i informacyjno-edukacyjnych w celu dotrzymania i osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.